

Alminnelige forretningsvilkår for Stavanger Asset Management AS

1 INNLEDNING

Disse forretningsvilkår ("**Forretningsvilkårene**") er utarbeidet i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 ("**verdipapirhandelloven**") med tilhørende forskrifter. Begrep som er definert i verdipapirhandelloven har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse Forretningsvilkårene for handel med finansielle instrumenter gjennom Stavanger Asset Management AS ("**SAM**"). Kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden etter å ha mottatt vilkårene (enten i papirform, oversendt per e-post eller lest på SAMs hjemmeside) inngår en aktiv forvaltningsavtale med SAM, innsender ordre eller inngår andre avtaler eller handler med SAM eller når kunden mottar investeringsråd. Dette anses også som en bekreftelse på at kunden har lest, gjort seg kjent med og forstått Forretningsvilkårene.

2 KORT OM STAVANGER ASSET MANAGEMENT AS

2.1 Kontaktinformasjon

Stavanger Asset Management AS Org. nr. 994 608 509

Besøksadresse:
Nedre Holmegate 30
4006 Stavanger

Tel. +47 91002401

For ytterligere informasjon om kommunikasjon direkte med SAM, se punkt 26.

2.2 SAMs tjenestespekter

SAM har tillatelse til å yte følgende investeringstjenester, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 1, 4 og 5:

- mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter,
- aktiv forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt, og
- investeringsrådgivning som definert i verdipapirhandelloven § 2-4 første ledd.

SAM yter per i dag ikke tilknyttede tjenester, jf. verdipapirhandelloven § 2-6.

2.3 Tilknyttet agent

Noon Invest AS, organisasjonsnummer 919443707 opptrer som tilknyttet agent for Stavanger Asset Management AS. Stavanger Asset Management er fullt ut ansvarlig for agentens virksomhet.

2.4 Tilsynsmyndighet

Som verdipapirforetak er SAM underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Finanstilsynet har følgende kontaktinformasjon:

Finanstilsynet
Postadresse:
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Tel.: +47-22 93 98 00
Fax: +47-22 63 02 26.

Finanstilsynet har besøksadresse i Revierstredet 3, 0107 Oslo.

3 HVA FORRETNINGSVILKÅRENE GJELDER

Forretningsvilkårene gjelder for SAMs ytelse av investeringstjenester så langt de passer.

Tjenestene som nevnt i punkt 2.2 vil i tillegg kunne være regulert av verdipapirhandelloven, verdipapirregisterloven, børsloven, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven, angrerettloven og annen relevant lovgivning.

4 KUNDEKLASSIFISERING

SAM har i henhold til verdipapirhandelloven plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften gir objektive vilkår for slik kundekategorisering. SAM skal informere alle sine kunder om hvilken kundekategori de hører inn under samt en beskrivelse av betydningen av kundekategoriseringen.

Kvalifiserte motparter gis den laveste grad av investorbekyttelse og forutsettes selv å kunne ivareta sine interesser på verdipapirmarkedet. Det er derfor kun store institusjonelle aktører som klassifiseres på denne måten.

Profesjonelle kunder er beskyttet av de alminnelige reglene i verdipapirhandelloven, men flere av bestemmelsene i verdipapirforskriften kommer ikke til anvendelse på denne kundegruppen. Også profesjonelle kunder forutsettes derfor i stor grad å kunne ivareta sine egne interesser på verdipapirmarkedet.

Ikke-profesjonelle kunder har krav på den høyeste grad av investorbekyttelse som følger av verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften. Alle personlige investorer kategoriseres som ikke-profesjonelle kunder.

Alle kundegrupper kan anmode om å gi avkall på sin investorbekyttelse eller be om en høyere grad av investorbekyttelse (omklassifisering).

5 EGNETHETS- OG HENSIKTMESSIGHETSTEST – ANSVAR FOR OPPLYSNINGER GITT TIL SAM

SAM har etter verdipapirhandelloven plikt til å utføre såkalte egnethets- og hensiktsmessighetstester i forbindelse med ytelse av investeringstjenester. For å kunne gjennomføre slike tester må SAM derfor innhente nødvendige opplysninger fra kunder.

Kunden forplikter seg til å gi SAM fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Kunden forplikter seg også til å informere SAM dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at informasjonen skal legges til grunn av SAM ved vurderingen av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden.

Dersom kunden ikke gir de opplysninger som kreves for å gjennomføre en egnethetstest, har SAM verken anledning til å forvalte porteføljen eller gi råd til kunden om investeringstjenester eller finansielle instrumenter.

Dersom kunden ikke gir de opplysninger som kreves for å kunne utføre en hensiktsmessighetstest, vil dette gjøre det umulig for SAM å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for vedkommende. Dersom kunden likevel etter eget initiativ anmoder om at investeringstjenesten skal gjennomføres, vil SAM legge til grunn at kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen forbundet med det etterspurte produktet eller den aktuelle investeringstjenesten. Kunden gir i slike tilfeller frivillig avkall på den investorbekyttelse som hensiktsmessighetstesten er ment å skulle ivareta.

SAM har i henhold til verdipapirhandelloven § 10-15 femte ledd, ikke plikt til å utføre hensiktsmessighetstest når ordreformidlingen skjer på kundens initiativ og ordren gjelder nærmere bestemte ikke-komplekse finansielle instrumenter, herunder aksjer notert på et regulert marked. Kunden vil i slike tilfeller ikke gis den investorbekyttelse som hensiktsmessighetstesten er ment å ivareta.

Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

6 RISIKO

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Vanligvis er sjansen for gevinst på en investering i et finansielt instrument koblet til risikoen for tap. Verdien på kundens portefølje og annen investert kapital kan øke eller reduseres i verdi eller gå tapt i sin helhet, og vil avhenge av blant annet svingninger i finansmarkedene. SAM vil forvalte kundenes porteføljer etter beste evne, men kan ikke garantere for noe bestemt resultat. Historisk avkastning er ikke noen garanti for fremtidig avkastning.

Risikoen knyttet til hvert enkelt mandat fremgår av valgt investeringsprofil på noon-invest.no. Nedenfor gjengis risikoen ved handel i finansielle instrumenter generelt.

Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som en pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Aksjer notert på regulerte markeder vil normalt være likvide, men spesielle markedsmessige forhold eller forhold på det aktuelle selskapets side, vil kunne medføre at også slike aksjer blir mindre likvide. Aksjer som ikke er opptatt til handel på et regulert marked vil normalt ha høyere likviditetsrisiko, dvs. risikoen for ikke å få solgt et finansielt instrument på et gitt tidspunkt fordi det ikke er noen kjøpsinteresser i markedet for den aktuelle aksjen.

Kursen på en aksje påvirkes for en stor del av selskapets fremtidsutsikter. En aksjekurs kan gå opp eller ned avhengig av aktørenes analyser og vurderinger av selskapets muligheter for å gjøre fremtidsgevinster. Kursen vil kunne falle dersom selskapet leverer dårligere resultater enn forventet eller ved andre negative hendelser (selskapsrisiko). Det foreligger også en rekke andre relevante risikoer ved handel i noterte aksjer, herunder en generell markedsrisiko, bransjerisiko, renterisiko, juridisk risiko, valutarisiko og likviditetsrisiko.

Enhver investering i verdipapirfond er beheftet med risiko. De midler som investeres i verdipapirfond kan medføre både tap og gevinst, og det gis ingen garanti for utfallet av en slik investering. Også verdien av verdipapirfond vil kunne variere over tid i takt med markedsverdien til de finansielle instrumentene fondet er investert i.

Risikoen ved obligasjoner og andre rentebærende instrumenter består dels av kursendringer som følge av forandringer i markedsrenten og dels av motpartsrisiko, dvs. risikoen for at utsteder ikke klarer å tilbakebetale lånet. Et rentebærende finansielt instruments kursutvikling er normalt motsatt av den generelle markedsrenten. Dersom markedsrenten går opp, vil kursen på det allerede utstedte rentebærende finansielle instrumentet falle forutsatt at det har fast rente, ettersom nye lån utstedes med en høyere rente enn hva det utstedte instrumentet gjør. Omvendt vil kursen på allerede utstedte instrumenter stige når markedsrenten går ned.

Derivater, som opsjoner og terminer mv. er utstedt med ulike former for underliggende aktiva. Verdiutviklingen i det underliggende aktivum vil påvirke prisutviklingen på derivatinstrumentet. Derivater har ofte en gearingeffekt, som innebærer at en eventuell gevinst kan bli større enn ved direkteinvesteringer i det underliggende aktivum. Imidlertid vil denne gearingeffekten også medføre større tap enn ved direkteinvesteringer i det underliggende aktivum dersom prisutviklingen på det underliggende aktivum blir annerledes enn forventet. Handel med derivatinstrumenter er derfor forbundet med en særskilt risiko. En verdiendring på derivatet kan innebærer at kunden er pliktig å stille betydelig

tilleggssikkerhet på kort varsel for å unngå at posisjonene blir terminert. Tapet på et derivatinstrument kan i visse tilfeller bli større enn det investerte beløp dersom derivatinstrumentet ikke termineres i tide.

Kjøp av finansielle instrumenter kan i mange tilfeller finansieres ved lånt kapital (lånefinansiering). Gjennom lånefinansiering vil kunden kunne få en større gevinst om investeringen utvikles positivt, sammenlignet med en investering som kun er gjort med egen innskutt kapital. Hvis kursen på de kjøpte finansielle instrumentene derimot utvikler seg negativt, medfører dette en ulempe ettersom gjelden ikke påvirkes av kursutviklingen. Ved et kursfall vil dermed den egne innskutte kapitalen helt eller delvis gå tapt samtidig som gjelden må betales helt eller delvis gjennom salgsinntektene fra de finansielle instrumentene som har falt i verdi. Gjelden, inklusiv rente, må betales selv om salgsinntektene ikke dekker hele gjelden.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel.

Kunden oppfordres til å søke råd hos SAM og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før kunden tar sin investeringsbeslutning.

Alle handler kunden gjennomfører på eget initiativ etter at det er innhentet råd fra SAM skjer på kundens eget ansvar og etter kundens eget skjønn og avgjørelse. SAM påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar for rådgivningen dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd SAM har gitt.

SAM garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

7 RAPPORTERING VED YTELSE AV AKTIV FORVALTNING

Foretaket skal gi kunden periodevise skriftlige oversikter over forvaltningen på kundens vegne. Det gis rapporter kvartalsvis med mindre kunden ber om annet.

Foruten tilsendt rapport over porteføljen, så vil kunden kunne logge seg på online-løsningen til samarbeidende depot bank, for å sjekke status samt transaksjoner.

Foretaket skal gi kunden opplysninger som gjøre det mulig for kunden å vurdere Forvalters forvaltningsresultat. Opplysningene skal gis i form av et uavhengig mål, for eksempel en referanseindeks, som er tilpasset kundens investeringsmål og de finansielle instrumenter som inngår i kundens portefølje. Nærmere opplysninger følger av den aktive forvaltningsavtalen.

8 UTØVELSE AV EIERRETT KNYTTET TIL PORTEFØLJENS BEHOLDNING

Kunden skal selv utøve eierrettighetene knyttet til porteføljens beholdning, med mindre Selskapet gis skriftlig fullmakt i det enkelte tilfelle.

Kunden er selv ansvarlig for å ivareta sine interesser ved eventuell likvidasjon, gjeldsforhandlinger eller konkurs som berører porteføljens beholdning. Kunden er videre selv ansvarlig for å overholde meldeplikt og flaggeplikt i medhold av verdipapirhandelloven kapittel 4.

9 UAVHENGIG RÅDGIVNING

Foretakets investeringsrådgivning er uavhengig. SAM har ingen konsesjon for forvaltning av verdipapirfond og har ingen egne produkter. Det finnes heller ingen nære forbindelser som påvirker foretakets anbefalinger av produkter, hverken juridiske eller økonomiske avtaler. Rådgivningen er basert på en bred analyse av investeringsmuligheter globalt innenfor aktiva klassene som vist i punkt 10.

SAM mottar ikke noe form for vederlag fra andre enn kunden, dette i henhold til forbudet i verdipapirhandelloven. Alle returprovisjoner og rabatter som oppnås i forhandlinger med fondsleverandørene går uavkortet til kunde.

Ved investeringsrådgivning vil foretaket ikke gjøre noen rutinemessig oppfølging eller tilbakevendende vurdering hvorvidt kundens investeringsprofil fortsatt passer. Skulle kundens forutsetninger endres, ber vi kunden ta kontakt for å gjøre en ny vurdering.

Ved aktiv forvaltning vil foretaket gi kunder en periodisk egnethetsvurdering som baserer seg på den informasjonen kunden har oppgitt ved opprettelse av kundeforholdet samt informasjon innhentet på elektronisk oppdateringsskjema og i møter med kunden.

10 UTVALG AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Vi har overordnede kriterier for produkter som skal kunne inngå i porteføljesammensetningen. Hvis det skulle være unntak fra nedenfor nevnte, så skal det begrunnes, dokumenteres og begrenses til en relativt lav andel av porteføljen.

- Aksjer offisielt notert på regulert marked
- Helt unntaksvis kan det vurderes verdipapir som er unotert, men kun hvis notering på hovedliste er nært forestående.
- Obligasjoner offisielt notert på regulert marked
- UCITS fond
- Indeksfond (f.eks. KLP AksjeGlobal Indeks)
- Børsnoterte råvarefond (ETC)
- Utvalgte ETNer (f.eks. DNB SEAFOOD ETN)

11 MOTTAK OG FORMIDLIG AV ORDRE

En ordre om handel i finansielle instrumenter som skjer på kundens eget initiativ (og som ikke er en del av den diskresjonære forvaltningen) kan inngis muntlig via telefon. Ordren er bindende for kunden når ordren er mottatt av SAM, med mindre annet er særskilt avtalt. Dersom ordren skjer per telefon er avtale inngått per tidspunktet for telefonsamtalen og ikke først etter skriftlig bekreftelse.

SAM plikter ikke å motta og formidle ordre, eller på annen måte medvirke til handel, dersom orden ikke er gitt på en for SAM tilfredsstillende måte. SAM er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå ved at ordre ikke er inngitt korrekt.

SAM utfører ingen ordre selv men formidler alle ordre til en samarbeidende bank med tillatelse til å yte investeringstjenesten "utføring av ordre på vegne av kunde" SAM er derfor kun ansvarlig for eventuelle feil og mangler ved formidlingen av ordren. For feil som oppstår ved utføring av ordren, må kunden reklamere overfor det verdipapirforetaket som har stått for utførelsen.

Ordren kan tilbakekalles i den grad den ikke er videreformidlet den utførende banken. Dersom kunden ønsker å tilbakekalle en orde som SAM allerede har formidlet, vil dette være et forhold mellom kunden og vedkommende bank, og er SAM uvedkommende.

SAM kan annullere en ordre dersom denne er eller antas å være i strid med lov eller for øvrig er i strid med eller antas å være i strid med god forretningsskikk eller markedspraksis. SAM er ikke pliktig til å formidle en orde dersom SAM har mistanke om at dette har tilknytning til markedsmissbruk, jf. verdipapirhandelloven kapittel 3, eller andre straffbare forhold, herunder hvitvasking eller terrorfinansiering. SAM er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå ved slik annullering.

12 UTFØRELSE AV ORDRE

Utførelse av ordre forstås av den banken som SAM har formidlet ordren til. Kunden vil således ha et kundeforhold til både SAM og den utførende banken. SAM er ikke ansvarlig for eventuelle feil og mangler ved utførelsen av ordren, og eventuelle reklamasjoner knyttet til dette må rettes direkte til den utførende banken.

Kunden skal motta forretningsvilkår direkte fra den utførende banken hvor vilkårene for ordreførelsen, oppgjør og levering av de finansielle instrumentene mv. vil fremgå. Kunden vil også motta sluttseddel/ordrebekreftelse direkte fra den utførende banken i tråd med rapporteringskravene i gjeldende regelverk.

SAMs formidling av ordre til en bank innebærer ingen reduksjon av den investorbeskyttelse som verdipapirhandelloven gir kunden. Den utførende banken er underlagt verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften og er under tilsyn av Finanstilsynet.

13 BESTE RESULTAT

SAM skal ved aktiv forvaltning og mottak og formidling av ordre gjennomføre ethvert rimelig tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden.

Det er derfor utarbeidet retningslinjer for beste resultat ved formidling av ordre, og ordre vil bli formidlet i overensstemmelse med disse retningslinjene, med mindre kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan ordren skal gjennomføres. Ordren vil i så tilfelle formidles i tråd med slike instruksjoner. En slik spesifikk instruks kan medføre at SAM ikke kan oppfylle retningslinjene for å sikre kunden beste resultat.

Det skal legges vekt på følgende kriterier for å kunne oppnå et best mulig resultat for kunden:

- Ordrens art.
- Egenskaper ved de finansielle instrumenter som inngår i ordren.
- Egenskaper ved de handelssystemer ordren kan rettes til.
- For ikke-profesjonelle kunder bestemmes det best mulige resultat ut fra det samlede vederlag kunden skal betale.

Kunden anses å ha godkjent retningslinjene for formidling av ordre når kunden etter å ha mottatt Forretningsvilkårene inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handler med SAM.

14 LYDOPPTAK

SAM er forpliktet til å foreta lydopptak av samtlige telefonsamtaler i tilknytning til yting av investeringstjenester. Dette gjelder både fasttelefon- og mobiltelefonsamtaler. Lydopptakene kan gjenfinnes etter følgende søkekriterier:

- Inngående og utgående telefonnummer.
- Tidspunkt for samtalen.
- Ansatte hos foretaket som utførte samtalen.

Også kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler enn telefon lagres når disse benyttes i tilknytning til yting av investeringstjenester.

Lydopptak og annen dokumentasjon som nevnt over skal oppbevares i minst fem år regnet fra den dag opptaket ble gjort eller dokumentasjonen mottatt.

15 REKLAMASJON

Kunden skal straks etter mottak av periodisk rapport kontrollere denne og så umiddelbart gi melding til Foretaket dersom kunden vil påberope at forvaltningen er utført i strid med den aktive forvaltningsavtalen.

Ved handel som ikke inngår som en del av den diskresjonære forvaltningen av kundens portefølje skal kunden straks etter mottak av sluttseddelen kontrollere at denne stemmer overens med den inngitte ordren. Eventuelle innsigelser mot formidlingen til det utførende verdipapirforetaket skal meddeles SAM samme dag som sluttseddelen mottas og senest i løpet av påfølgende virkedag dersom det ikke er mulig å reklamere samme dag.

Dersom kunden har innsigelser på den investeringsrådgivning som er mottatt, må kunden underrette SAM om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for innsigelsen.

Kunden kan ikke foreta dekningshandel for regning av SAM. Kunden kan ikke heve avtalen dersom det foreligger vesentlig mislighold eller vesentlig forsinkelse. Avtalelovens ugyldighetsregler gjelder mellom partene i handelen, dvs. SAM, kunden, utførende verdipapirforetak og motparter til disse.

Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. (I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet.) Slik innsigelse vil ha slik virkning i forhold til SAM som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Gjelder innsigelsen forhold ved utførelsen av ordren, skal kunden rette disse til den utførende banken. For slik reklamasjon vil det foreligge egne regler som følger av avtale mellom kunden og det utførende verdipapirforetaket.

16 ANGRERETT

Alt salg av finansielle instrumenter, herunder fondsandeler, skjer enten fra fast forretningssted eller fjernsalg. Ved salg fra fast forretningssted har kunden ikke angrerett. Kunden har heller ikke angrerett ved fjernsalg av finansielle instrumenter. Dette følger av lov om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast forretningssted av 21. desember 2000 nr. 105.

Dette skyldes at verdien på de finansielle instrumentene, for eksempel fondsandeler, avhenger av svingninger i finansmarkedene som SAM ikke har innflytelse på, og som kan forekomme i angrerettperioden.

Kunden må derfor før inngåelsen av den aktive forvaltningsavtalen eller innsendelse av ordren nøye overveie fordelene og ulempene ved å investere i finansielle instrumenter.

17 MISLIGHOLD

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene bl.a. når:

- det ikke er betalt til rett tid,
- kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon,
- kunden avvikler sin virksomhet eller vesentlige deler av denne,
- det foreligger brudd på Forretningsvilkårene,

- kunden bryter regler for markedsmissbruk eller for øvrig ikke opptrer i samsvar med akseptert markedspraksis, eller
- kunden for øvrig vesentlig misligholder sine øvrige forpliktelser overfor SAM og andre som utøver tjenester for og i samarbeid med SAM.

SAM har ved mislighold rett til å:

- reversere og kansellere oppdrag og ordre som ikke er gjennomført,
- heve inngåtte kundeavtaler eller andre avtaler som er inngått med kunden, herunder Forretningsvilkårene,
- foreta deknings salg eller dekningskjøp for egen eller for kundens regning og risiko,
- foreta motregning eller netting mot ethvert tilgodehavende eller enhver rettighet kunden har mot SAM, med mindre dette hindres av ufravikelig lov,
- utøve sin sikkerhetsrett i henhold til verdipapirhandelloven § 16-2,
- kreve dekket alle kostnader og tap SAM er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter, renter og andre forsinkelsesgebyrer.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

Ved dekningsstransaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold bærer kunden risikoen for kurs eller markedsendringer frem til dekningsstransaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller kunden, med mindre kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjørsdagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges ham til last.

Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på tidspunkt for misligholdet.

18 RENTER VED MISLIGHOLD

Ved mislighold fra SAM eller kundens side svares rente tilsvarende til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, jf. lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 nr. 100, med mindre annet er særskilt avtalt.

19 GODTGJØRELSE

Dersom det blir aktuelt å motta returprovisjon vil kunder før ytelsen av investeringstjenester gis informasjon om vederlagets art og verdi, eller beregningsmåte dersom verdien ikke kan fastsettes.

20 FULLMEKTIGER (MELLOMMENN), FORVALTERE OG OPPGJØRSAGENTER

Dersom kunden inngir ordre eller oppdrag som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent el. for tredjemann, er kunden og den han opptrer på vegne av eller for, bundet av Forretningsvilkårene. Kunden er solidarisk ansvarlig overfor SAM for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av kundens ordre eller oppdrag.

Dersom kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til Forretningsvilkårene.

21 ANSVAR OG ANSVARSFRITAK

SAM skal yte sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk og i kundenes beste interesser. For øvrig gjelder alminnelige erstatningsregler. SAM er uansett ikke ansvarlig for kundens indirekte tap, eller tap som skyldes forhold som ligger utenfor SAMs kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

SAM er videre heller ikke ansvarlig for handlinger eller unnlatelser begått av andre verdipapirforetak, banker, forvaltere depot- og oppgjørsinstitusjoner eller andre medhjelpere som kunden eller SAM har benyttet. SAM plikter likevel å foreta en aktsom og forsvarlig utvelgelse av slike institusjoner eller medhjelpere.

SAM påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

22 INTERESSEKONFLIKTER

SAM skal være oppbygd slik at risikoen for interessekonflikter mellom SAM og kundene og kundene seg i mellom reduseres til et minimum. I tilfeller av interessekonflikt mellom SAM og kundene skal kundenes interesser gå foran SAMs egne interesser. SAM skal heller ikke på usaklig grunn tilgodese enkelte kunder på bekostning av andre kunder. Dersom SAMs tiltak for å forebygge interessekonflikter i spesielle situasjoner ikke anses tilstrekkelige for å ivareta kundens interesser på en betryggende måte, skal kunden opplyses om den mulige interessekonflikten.

SAM har fastsatt retningslinjer for avdekking og håndtering av interessekonflikter. Disse retningslinjene, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at SAMs ansatte som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i SAM, og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i SAM ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer. SAM kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi råd eller formidle en bestemt ordre.

Kunden kan be om en mer detaljert beskrivelse av SAMs retningslinjer for avdekking og håndtering av interessekonflikter.

23 SIKKERHETSSTILLELSE

SAM er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond som gir dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å betale tilbake penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene på kunders vegne i forbindelse med utøvelse av investerings- og tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil NOK 200 000 per kunde per tilfelle av manglende økonomisk evne.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører SAM, når slike forhold har forårsaket SAM økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av SAMs økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper, verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle konsernselskaper til SAM.

24 TILTAK MOT HVITVASKING AV PENGER

SAM er forpliktet til å foreta kundekontroll ved etablering av nye kundeforhold. Kunden skal herunder dokumentere sin identitet gjennom relevante legitimasjonsdokumenter samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at SAM til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til gjeldende hvitvaskingsregelverk.

SAM har i tillegg plikt til å rapportere til ØKOKRIM dersom det foreligger mistanke om at en ordre eller transaksjon har tilknytning til utbytte fra en straffbar handling eller terrorhandlinger. SAM kan ikke gjennomføre mistenkelige transaksjoner før ØKOKRIM er varslet. SAM kan ikke holdes ansvarlig for kundens tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

Kunden er kjent med at SAM er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

25 OPPLYSNINGSPLIKT OVERFOR MYNDIGHETER, KLAGEORGAN OG ANDRE

SAM er underlagt lovbestemt taushetsplikt og utlevering av opplysninger om kunden, kundens transaksjoner og annet vil kun skje i samsvar med lov eller forskrift, eller dersom kunden har samtykket. Kunden anses å ha samtykket til at opplysninger som er undergitt taushetsplikt kan gis til offentlige myndigheter, markedsplasser, oppgjørssentraler o.l. som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer.

Likeledes anses kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Norges Fondsmeglerforbund, Norske Finansanalytikeres Forening eller liknende organer der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker (dette forutsetter at SAM er medlem av det aktuelle forbundet/foreningen). Kunden samtykker i at SAM kan utlevere kundeopplysninger til Norges Fondsmeglerforbunds etiske råd der dette er påkrevd.

26 ENDRINGER

SAM forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Dette vil kunne skje ved endringer i lover og regler, endret markedspraksis, eller for øvrig der SAM finner dette nødvendig ut fra en vurdering av sin virksomhet og risiko.

Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt epostadresse til SAM, jf. punkt 27 nedenfor. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på SAMs internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

27 MEDDELELSER, SPRÅK OG FULLMAKTER

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes per brev, e-mail eller annen elektronisk kommunikasjon. Meddelelser sendt per e-mail skal bekreftes ved oversendelse av originalbrev, med mindre annet fremgår av disse vilkår. Kunden skal ved etablering av forretningsforholdet oppgi personnummer/organisasjonsnummer, adresse, telefon- og telefaksnummer, eventuelle elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger og reelle rettighetshavere.

28 TOLKNING

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfeller der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår, skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler inngått mellom SAM og kunden, se punkt 2.

29 VERNETING - LOVVALG - TVISTELØSNING

Eventuelle tvister i forholdet mellom kunden og SAM, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene, skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av SAM ved slikt vernetting dersom SAM ønsker dette.

SAM kan gi nærmere informasjon om klagebehandlingen for de enkelte produkter. Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra SAM i relasjon til sine forpliktelser overfor SAM, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

30 PERSONOPPLYSNINGSLOVEN

Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter.

Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling SAM foretar, og hvilke opplysninger som er registrert, jf. lov om behandling av personopplysninger av 14. april 2000 nr. 31 ("**personopplysningsloven**") § 18. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål, jf. personopplysningsloven §§ 27 og 28.

31 SPRÅK

Forretningsvilkårene finnes kun i norsk versjon.

Kontakt med SAM kan skje på Norsk eller Engelsk.